

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ О К Р Ъ Ж Е Н С Ъ Д - Р У С Е

ВРЪЧВАНЕ НА ПРИЗОВКИ И СЪДЕБНИ КНИЖА

Действията по призоваването и връчването на съдебни книжа са насочени към защита на правата на лицата, участващи в съдебните производства. Тези процедури обезпечават правото на страните по делата да бъдат информирани за действията на съда и насрочените съдебни заседания.

!!! Целенасоченото укриване от призовкаря или отказа да се приемат съдебните призовки и други книжа на практика води до увреждане на Вашите права.

От една страна, съществува законова възможност производството да се проведе във Ваше отсъствие, като в този случай при постановяване на своето решение съдът не би могъл да вземе предвид становището Ви в спора.

От друга страна, когато присъствието Ви в съдебната зала е наложително, спрямо Вас могат да бъдат наложени принудителни мерки.

Обикновено призовките се връчват на посочените в тях лица няколко седмици предварително. Има случаи, когато призоваването се извършва и в по-кратки срокове, но при всички положения трябва да се спазват посочените в процесуалните закони разпоредби, отнасящи се до тази процедура (за страните по делата - призоваването се извършва най-късно една седмица преди заседанието). Предварителното връчване на призовките дава възможност на гражданите и юридическите лица да се подготвят за насрочените съдебни заседания и да упражнят правата си в рамките на съдебните процедури.

ЩО Е ПРИЗОВКА?

Официално писмено уведомление, че дадено лице трябва да се яви в съдебната зала на определена дата и час.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРИЗОВКАТА

В призовката се посочват:

- ✓ съдът, който я издава;
- ✓ номерът на делото и годината на образуването му;
- ✓ името и адресът на призованото лице;
- ✓ качеството, в което лицето е призовано;
- ✓ мястото, датата и часът на заседанието;
- ✓ последиците от неявяването.

КОИ И КАК ВРЪЧВА ПРИЗОВКИТЕ?

Призовките се връчват от съдебни служители, работещи в служба "Връчване на призовки и съдебни книжа". Имайте предвид, че призовкаря не са ваши

противници! Тези служители изпълняват задълженията си съгласно изискванията на процесуалните закони и взаимното уважение е в интерес и на двете страни!

В определени от закона случаи връчването на призовки и съдебни книжа, може да бъде извършено **чрез службите на Министерство на вътрешните работи** или **Министерство на правосъдието**, чрез **общината** или **кметството** по местоживеене на адресата. Възможно е връчването да се осъществи чрез **работодателя**, а също така **по пощата** или чрез **куриерска служба** с препоръчана пратка с обратна разписка.

В случаите, когато е необходима експедитивност законът позволява призоваването да се извърши по **телефона** или чрез **факс**, което се отразява от съдебните служители по надлежен начин.

*Гражданският процесуален кодекс урежда и процедурите по връчването на съдебни документи чрез **залепване на уведомление** на адреса на получателя и чрез **публично обявление в Държавен вестник**.*

Първата процедура се прилага, когато даден ответник не може да бъде намерен на посочения по делото адрес и не се намери лице, което е съгласно да получи съобщението. В уведомлението се посочва, че книжата са оставени в канцеларията на съда (съответното в общината), както и че те могат да бъдат получени там в двуседмичен срок от залепване на уведомлението. Съобщението се смята за връчено с изтичането на срока за получаването му от канцеларията на съда или общината.

Връчването чрез публично обявление в Държавен вестник се прилага, когато ответникът няма регистриран постоянен или настоящ адрес, като публикацията следва да бъде направена наймалко един месец преди заседанието.

И в двата случая при неявяване на призованата страна съдът ѝ назначава особен представител.

КОЙ МОЖЕ ДА ПОЛУЧИ ПРИЗОВКИТЕ?

Призовките може да бъдат адресирани до **ищец, ответник, тъжител, жалбоподател, трета заинтересована страна, подсъдим (обвиняем), вещо лице** или **свидетел**. Освен на изброените, законът позволява съдебните документи да се връчват и на други лица:

- ✓ на посочени по делото съдебен **адресат или пълномощник** (по граждански дела);
- ✓ на **защитник или повереник** на страна в наказателен процес;
- ✓ на **пълнолетен член от семейството** на призования;
- ✓ на **съсед, съквартирант или друго лице** (упоменато в Наказателно-процесуалния кодекс и Гражданския процесуален кодекс), което поеме задължение да предаде призовката на адресата.

Връчването се удостоверява с подписа и имената на връчителя, както и посочване на лицето-получател. **Предвидена е и процедура за оформяне на отказ за получаването.**

КАКВО ОЩЕ МОЖЕ ДА ВИ ВРЪЧИ ПРИЗОВКАРЯ?

Когато сте страна в граждански спор или наказателно производство, освен призовка съдебният служител може да Ви връчи още:

► препис от документ по дело

- ✓ *по наказателни дела - преписи от обвинителен акт, тъжба, въззивна*

жалба или протест;

✓ *по граждански дела - преписи от искова молба, от постъпил отговор на ответната страна, от въззивна жалба и др.;*

▶ **съобщение с указания** на съда (например с указания за отстраняване на нередовности в депозирана искова молба);

▶ **съобщение за обявен съдебен акт.**

ДРУГА ВАЖНА ИНФОРМАЦИЯ

✓ Когато при депозиране на документи пред съда посочвате Вашия **адрес за призоваване или адреса на други лица** (например - на посочени от Вас свидетели) трябва да имате предвид, че за да се гарантира успешното изпълнение на процедурата данните трябва да са **точни, пълни и актуални**. Необходимо е да се посочи **настоящия адрес по местоживеене на съответното лице**, като се изпишат всички необходими подробности - **вход, етаж, номер на апартамент и т.н.**

✓ Ако сте страна по граждански спор и живеете или заминете за повече от един месец в чужбина, в случай, че нямате пълномощник по делото в Република България, **сте длъжни да посочите лице - съдебен адресат, в седалището на съда, на което да се връчват съобщенията.**

✓ Ако сте страна по граждански спор и отсъствате повече от един месец от адреса, който сте съобщили по делото или на който веднъж Ви е връчено съобщение, **сте длъжни да уведомите съда за новия си адрес.**

✓ При неизпълнение на посочените по-горе задължения всички съобщения се прилагат към делото и се смятат за връчени.

✓ Ако се явите в съда като свидетел по дадено дело, но разглеждането на същото се отложи без да сте разпитани, **трябва да запомните датата и началния час на следващото съдебно заседание, тъй като няма да получите друга призовка.**

ВЪЗМОЖНИ САНКЦИИ

Ако сте редовно призовани като свидетел и не се явите без уважителни причини, съдът може да ви наложи **глоба** и да **постанови принудителното Ви довеждане за следващото заседание.**

Ако сте свидетел и откажете да дадете показания без уважителни причини, съдът също може да Ви наложи **глоба.**

Целта на тази брошура е да предостави информация на обществеността за основни моменти от процеса на правораздаване и да даде насоки за поведението Ви в съда.

Тя няма характера на правен съвет.!!!